Incipit de quodā solitario noīe schetzelo: q̄ fuit ī epātu treuerēsi p q̄tuordecim ānos sine tecto ꝛ sine īdumento: contentꝰ etiā vic- tu pecorino: utpote herbis radicibꝰ glandibꝰ aut huiusmodi.

In clarauall̄e religiosoꝝ quodā monachꝰ hītabat: achardꝰ noīe: vir quidē gn̄e nobilis. ſed conuersatiōis dignita- te nobilior: qui bt̄o bernardo abbate suo iubente: multoꝝ cenobioꝝ īitia- tor fuisse dinoscitur: et extructor. Vir ~~hic~~ iste benignꝰ ꝛ magni solatiis atque disertꝰ: multa referre solebat ad edificationē audientiū tempore conuersationis: inter q̄ rem valde mirabilē: relatuque dignissimā: edidit ī hec v̄ba.

Ego inquit dū aliquā conuersar- er ī epātu treuerēsi p quēdā do cenobio qd̄ claustrū noīatur: largiente gr̄a superna meruī vidē ꝛ agnoscē quendā noīe schezelo- nem: hominē sc̄m: hominē vere diuitē: et vē btm̄. Qui videlicet eo ditior et eo beatior ~~fuit~~ fuit: quo fallaces mūdi diuitias tanq̄ vanitates ꝛ īsanias falsas verius despexit: et longius abiecit. Vere enī nō q̄ plꝰ habet: ſed q̄ minꝰ cu- pit diues ē. Tanto namq̄ feruore hic btissimꝰ heremita mūdū deseruit: tanto xp̄m ardore dilexit: ut tem- ~~poribus~~ poribus et regionibꝰ nr̄is neminē fuisse putemꝰ qui ei ī

contemptu visibiliū: et carnis mortificatiōe possit equiperari. Vitā quippe illiꝰ omnes possumꝰ āmirari: multi etiā emulari: ſed nullus imitari. Unde et nūc eam plus venerari. Iste enī p xp̄o coti- die moriens nō vnā tantū: ſed innumeras cruces et mortes sustinuit: q̄ quot diebꝰ ī heremo vixit: tot tot martiria duxit. Quis namq̄ hominū ī ~~hac~~ vita mortali quantūcūq̄ pfecerit: uel sine humano cibo: uel sine tecto uel sine īdumento: uel etiā sine omnibꝰ hiis viuē possit: Porro vir iste vilis. vir vē mirabilis: naturā superḡssꝰ humanā. cū careret omnibꝰ istis. confortante se deo: per multa tēpora nō defecit. Annis siquidē quatuordecim soliuagꝰ ac toto corpe nudꝰ: montibꝰ ꝛ siluis p xp̄i amore oberrans et latitans p domicilio celū hūs p tecto: aerem p vestimento: pecorinū victū p cibo humano. Herbis namq̄ agrestibꝰ et crudis earū radicibꝰ: mediū q̄ fagina ꝛ glande p magnis deliciis vtebatur: qui vtique leuiter aialiū pastꝰ magis quā esca hominū ee pbatur. Huiꝰ ergo rigorem ppositi. execrabili seueritate: p decenniū integrū custodiuit. Postmodū autē q̄tuor fere

cimo ante sua dormicõne. in
rede hyemis bruma sevicte
asprima: cũ tellꝰ niuibꝰ obru
ta et gelu acriore cohercita nec
herbas foris exereret nec ra
dices effodi sineret: tunc a fame
famis et frigoris hiuꝰ sustinẽ
nõ ꝑualens: tandẽ ut homo
iã fere ꝑmortuus et abeso
ꝓpe pelle sola circũdatꝰ: coge
bat̃ intũ deserta deserere:
atꝫ ad ꝓxima rura nolendo
descendẽ. Veniens aũt ad ex
trawrias eiusdẽ viculi casas:
si quẽ ibi paupculũ et honeste
cõusacõis hominẽ manẽ cog
nosceret: ad eũ libenꝰ diuite
bat. Diuiꝰ cũ tñ ipius igdi
recusabat: sed reclinato capite
sup himũ requiescebat: i la
teribꝰ domatis ul' porꝰ i medio
curtis. Hoc aũt maxĩe ꝓcurabat
ut ꝓfunda iã nocte accederet:
horaqꝫ ante ~~lucem~~ lucina recederet.
Porro homines illi q̃ digne ha
bebãt tanto nobilitari hospite
magnã ei reuerẽciã deferebãt:
ita ut nemo de ĩhabitantibꝰ
auderet ad eũ accedẽ. aut ĩ colloqo
molestꝰ eẽ: ñ forte ab illo ꝓ
missꝰ aut etiã vocatꝰ: nimiũ
metuentes ne ad ipos amplius
diuerteret: si q̃rere illius aliquis

ibidem ĩportune turbaret. Interdũ tñ
applicabat ei ꝓ foribꝰ modicũ stra
minis aut vetere saccũ si ul' ĩ eo
recubasse requiescẽ ꝯsentiet. Porrige
bant nichilominꝰ fragmentũ aliqd
ordiacꝫ ul' furfurei panis: scientes
utiqꝫ qd aliud nichil acciperet. De
quo videlꝫ pane modicũ aliquo
ciens crustulã ruminabat: residuã
uo ꝑte ad multoꝝ dieꝝ refectionẽ
secũ ad heremũ deferebat. Habe
bat quoqꝫ vir iste locupletissimꝰ
cõuligatũã rembꝰ semicinctiã
vilem atꝫ vilissimã: quo verẽdas solũmodo corporis ꝓtegens operire vir
potetat: cũ eũ hominibꝰ apparẽ
ꝯpelleret ista uñ ĩeuitabilis causa.
Possidebat nichilominꝰ et sacellũ
ꝑuissimũ collo ul' rembꝰ appen
sũ: quo suꝑdictas alimonias in
ferebat. En tota diuitis istꝰ vi
ꝓpetuꝰ: en glosa xp̄i seu hẽditas
et nobile ꝑtrimoniũ: cui vẽ fide
li totꝰ mũdꝰ erãt diuiciaꝝ. Ipse
etenĩ tamqꝫ nichil hñs et oĩa possi
dens: in tali nichilo totũ opti
nuit q̃ ĩ vili semicinctia totũ
mũdũ ĩclusit: qñqdẽ de toto et
ꝓ toto mũdo semicinctiã sola
elegit. Deniqꝫ qd aliud cuius
hoĩs cõfert copia thesauroꝝ atꝫ
ĩfinita possessio reꝝ: ñ ut uitã
ꝑsentẽ ducã et aliquãdiu ꝓducã

possit: ad quā videlicet tū sigēdā
huic pauperi nr̄o una vetusti pani
culi scissiūa sufferent: Audiens itaqꝫ
bernardus audita tātae conuersatōis illi(us)
dedit nobis preceptū adeūdi et salu
tandi ex noīe ipsius virū. mittēs
etiā ei pro signo caritatis nōnulla
munuscula: hoc ē tunicā et calli
gas ut pro eius amore īdueret ipsas.
Nos ergo pferti ad easdē ptes.
una die cū adhuc tenebre essent:
ītrauimus locū ubi quiescē puta
bat. Et nō inuenientes: sciscitati
sumus ab hospite ubi nā ille esset.
Ipse uō rn̄dit. Hac nocte apud nos
ī curia mansit: cui soluto tempes
tiuus recedenti et ualescenti:
respondimus. Cur dn̄e pr̄ tā cito
~~ex~~ egrederis cū media noctis ad
huc hora lux transierit: Et ille.
Modo inquit venturi sūt huc ꝑt
me vii quidā religiosi: a quibus nolo
me ad pñs ~~reperiri~~ repetiri. Hoc
aūt sepius et ꝑꝑt alios fecit: quos
ad se michilominus venturos esse
pdixit. Quo audito satis supq
mirari cepimus: qa tā cito ī astu
cia nr̄a ab eo dephensi fuerimus.
Callide naqꝫ satis putauimus nos
egisse: et ī cautū anteqꝫ surgēt
puenisse. In quo videlicet facto
manifesto īnotuit: qd etiā ꝓphe
tico spū nō caruerit. Nos autē

scientes qd absqꝫ beneplacito suo
reperiri nō posset: pro pdicti
hospitē suū ei mandare curaui
mus obnixe rogantes. ut grā illi(us)
q nos ad ipm̄ ~~dn~~ direxerat: sua
nob psentiā īdulgēt. Quo tan
dem annuente clemēter venim(us)
et vidimus eū: nō qsi terrenū homīē
sed sicut angelū celestē: cuius in
mirū conuersatō tota ī celis et de
celis erat. Cui eulogiis psentatis
cū salutatōne pr̄is huiliter cū re
uerencia suscepisset: ipsaqꝫ in
dumenta sibiqꝫ applicuisset ~~in~~
mox iterū eadē deposuit et ait.
Benedictus deus q dedit ī corde
apostolici viri: ut pauperis et miseri
hominis memoriā habē dignet.
Et nunc pro amore ipsius vestimē
ta transmissa obedienter accepi
et īdui: diutius tn̄ ea portare nō
valeo: qa nō opus m̄. nec ipse
mandauit. Dico aūt vobis ami
cis meis qr michil ē m̄ molesti(us)
qꝫ ut curē carnalis sarcinā o
diosam. cū tanta difficultate
depositā: lassatis et dolentibus
humeris denuo īponē cogar.
Nos itaqꝫ videntes hominē be
nignū et affabilē. cū iā ei fidu
cialit loqremur: sciscitati sumus ab
eo cū reuerēcia tn̄. utrū ne adhuc
de carnis illecebris ul' demonū
irritamentis: aliqd moleste

deſtolleratet. Tunc ille ut erat
homo iocundus et boni ſolacii tum
paululum ſubriſiſſet: ita loqui
exorſus eſt. Iam diu eſt inquit ama-
tiſſimi fratres ex quo per gratiam dei
a paſſionibus viciorum: ſencio me
non mediocriter exoneratum. Sed
quoniam temptacio eſt vita hominis ſuper
terram: quis gloriabitur caſtum ſe habere
cor? Si enim dixerimus quia peccatum
non habemus: nos ipſos ſeducimus
et veritas in nobis non eſt. In medio
ſiquidem laqueorum ambulantes: et
hoſtilibus gladiis circumquaque ambu-
lantes niſi ſcuto divine protectionis
aſſidue muniamur: nunquam nobis
cavere poterimus ab hiis qui ſagittant
in obſcuro etiam rectos corde. Confi-
dimus tamen in domino: quia fidelis eſt et
non patietur nos temptari ſuper id
quod poſſumus. Nunc autem vobis
exempli gratia aliquid refero: in
quo poteſtis advertere cuiuſmodi
temptacionibus aliquotiens inquie-
tor. Quadam itaque die cum bru-
malis aſperitas ſolito intenſiore
pruina rigeſceret: et nix copioſa
de nubibus flueret ego torpentibus
membris nudus iacebam in terra.
Verumptamen rerum ſator omnipotens
qui dat nivem ſicut lanam: et
nebulam ſicut cinerem ſpargit:
ipſe michi pro laneo amictu qui

deerat nivem optimum dederat:
magnum quidem et amplum: atque ad
unius cubiti menſuram fere condenſum.
Quo circumquaque latius expanſo ita
operiebar: ut de corpore meo ni-
chil penitus appareret. Tantum circa
faciem meam virgula fumantis an-
helitus ab ore procedens: ſuperiectam
nivem paulatim ~~unde~~ undique re-
liquabat et modicam fecerat aper-
turam. Interea lepuſculus quidam
faciem nivis et frigoris fugitans:
atque ad pauſandum latebras quaeritans:
caſu venit ad ipſum foramen. Qui
ſuavitate caloris illectus illuc ſuſtitit:
et ſuper caput meum ibidem accuba-
vit. Tunc ipſa novitas rei ſubridere
me compulit: et ſubripiente michi
levitate delectatus eſt animus meus
a ſtatu ſolite gravitatis et prolapſus
in gaudium vanitatis. Non ſolum autem
ſed deſiderium incidit eundem lepuſcu-
lum ut facile poteram manu extenta
corripere: non ut eum occidere aut
retinerem: ſed quia animal eſt innocens
atque leviſſimum: ut contrectacione
et viſu illius aliquamdiu delectarer:
et diuturni temporis hac inepta le-
ticia interim conſumere non vererer.
Diuque autem ſuggeſtioni reluctans
deſiderium vanum donante domino
ſuperavi: tranquilloque corpore ma-
nens paruulam beſtiolam ſecure
quieſcere feci: donec tandem ultimea

voluntate receſſit. Hin iſtud eſt
unum de maioribus temptamentis:
que a multis retro diebus tolleraſſe
me memini. Nam videlicet quamvis
iocoſe et velud exhilarandi vos
gratia fortaſſe videar vobis clarius
quam oportuit retuliſſe: erubeſco
tamen et doleo cogitationes meas men
dum a vanitatibus iſtis velud a
minſtris volutantibus inquietari:
etiam ſine conſenſu vanitandi. Cum
hec et ſimilia nobis edificandi ad
ſolaciandi cauſa vir ille mirabilis
enarraſſet: tunc beatum patrem bernar
dum legatione noſtra humile reſaluta
vit: ſeſeque orationibus eius devotiſſime
commendavit. Moxque benedictos nobis
tamquam iuvenis emiſſus a domino. liberis
ſaltibus ad optatam ſaltuum revertitur
rit: et veluti avis de manu te
nentis elapſa laxatis in aera pen
nis ad aviaria nemorum cantando
revolavit. Nos igitur iſta videntes
et ſpiritum ulterius loquendi non ha
bentes: comparatione talis et ac tante
perfectionis: aſſimilavimus vires noſtras
favillae et cineri. Et que antea putaba
mus nos aliquid eſſe cum nichil eſſemus:
tunc univerſas iuſticias noſtras quaſi
pannum menſtruate exiſtimavimus:
ſicque percucientes pectora noſtra: et
humiliati atque compuncti nimis: ad
propria remeavimus. ¶ Referuntur
et alia pene innumera de viro iſto et
magnalia que quidem a nobis tamquam

a longe remotis: diligencius
inveſtigata non ſunt ſilencio clade
mus illa tantummodo proferentes que
fide oculata percepimus. Hic itaque
vir beatus cum revelante domino diem
dormitionis ſue iam iamque imminere
comperiret: ad unam de grangiis quo
bus nullis acceſſit: ibique percepto
dominici ſacramenti viatico: letan
tibus angelis: angelice puri
tatis animam reddidit. Ad cuius exe
quias venerandas viri religioſi
et populi innumerabiles catervatim un
dique confluentes: corpus eius hono
rifice ſepelierunt: et ſuper ipſum
novam etiam conſtruxerunt. Poſtea
vero tranſlatum eſt inde corpus eius apud
quoddam nobile caſtrum quod nominatur
lucelburgensem: et in eccleſia beate
marie honorifice tumulatum.
Porro ad ipſum tumulum eius
miracula frequenter uſque hodie
fiunt: et ſanitates ac beneficia
multa ipſo interveniente fideliter poſ
tulantes accipiunt. Hec et ſimilia no
bis neophitis dominus athardus ſepius
referebat exempla: quibus rudimen
ta tirocinii noſtri magnifice ro
borabat: atque in amore virtutum non
mediocriter accendebat. Ad poſtre
mum autem et ipſe deficiens in ſenec
tute bona migravit ad dominum: et
ſepultus eſt in ſepulchro ſuo
ſuorum.